

Skikkelse som nu, hvis den havde tænkt over Tingene, hvis det ikke havde været tilfældigt, planløst Hastværksarbejde og Opportunisme af sletteste Art som den, vi saa ofte har været Vidne til ved denne Regerings Politik: dette at leve fra Dag til Dag, klare den, som man bedst kan, men uden Plan, uden Planmæssighed, uden fast Maal, uden fast Linie i sin Politik. Men ganske vist, saa havde dette Lovforslag maaske faaet en Karakter, man ikke ønskede, det skulde fremtræde med i November. Naar det var kommet paa denne Maade som et større, vel udarbejdet Lovforslag med mange Paragraffer med Motiver, saa havde det maaske faaet en anden Karakter end nu, da den højtærede Finansminister nogle Dage efter at have fremsat Toldlovsforslaget kom og sagde: Jeg har glemt noget, det gaar vist ikke an dette her — det var ikke en Gang samtidig med Toldlovsforslaget, det kom først efter Fremsettelsen —, det gaar ikke an, der bliver Spekulation i nogle Toldsatser, vi maa straks rent midlertidig sætte disse Toldsatser i Kraft, det var noget andet end det, der nu er Tale om. Vi saa ganske vist bagved dette, vi sagde udtrykkelig: Det vil svække Regeringens Interesse i en Toldreform, det vil give den nogle Midler i Hænde.

Den højtærede Finansminister nævnte, at jeg lige havde antydnet i min Tale, hvad jeg kom lidt nærmere ind paa i November, at jeg godt kan forstaa den Maade, hvorpaa man visse Steder i Udlandet gennemfører en Toldlov. Jeg har nævnt Svejts, og jeg har nævnt England — England, det parlamentariske Mønsterland —, fordi jeg altid har ment, at disse langvarige Toldlovsforhandlinger var utaaelige, i høj Grad skadelige, og det er jo den højtærede Finansminister og Venstres Ordfører og vel alle enige med ham i. Jeg nævnte i min Tale i Efteraaret, hvordan det gaar til i England og Svejts og andre demokratiske og parlamentariske Mønsterlande. Jeg sagde, som den højtærede Finansminister ogsaa nu nævnte, at det krævede visse Forudsætninger, visse parlamentariske Tilstande og Forudsætninger, som jeg ganske vist mente ikke for Tiden var til Stede under det nuværende Regimente. Det er meget uheldigt at have langvarige Toldlovsforhandlinger. Nu blev den højtærede Finansminister udtrykkelig spurgt om, hvor længe vi skulde blive inde i denne Sommer, og Svaret gik jo ud paa, saa vidt jeg skønnede, at hele Juli skulde vi ikke sidde, men indirekte kunde man dog forstaa, at Regeringens Erklæring om, at Militærlovene

skulde gennemføres gennem alle Stadier, til tredie Behandling her i Tinget og gennem første, anden og tredie Behandling i Landstinget, eventuelt i Fællesudvalg — indirekte kunde man slutte deraf, at det er Meningen, at vi i hvert Tilfælde skal sidde inde i Juni Maaned og maaske en Del af Juli Maaned. Trods alt, hvad den højtærede Finansminister har sagt om det uheldige i Sommersamling. Men med Hensyn til Toldlovsforslaget udtalte han sig i en helt anden Tone end om Militærforliget. Regeringen vilde gøre alt for at faa Militærlovsforslagene gennemført, han sagde, at det gik ikke an ikke at faa dem gennemført, det gik ikke an af mange Grunde, af finansielle Grunde, af saglige Grunde, det gik ikke an af Hensyn til Hær og Flaade; hvis ikke Hær og Flaade skulde ødelægges, maatte der nu sættes al den Kraft, Regeringen ejede, ind paa at gennemføre disse Lovforslag nu i denne Sommer. Jeg skal ikke komme ind derpaa, fordi man let kunde risikere under Rammerne af denne Toldforhandling at faa Militærdebatten ganske direkte fortsat, og det er ikke min Mening. Jeg betoner kun dette for at paavise den mærkelige Forskel i Tønen med Hensyn til det eventuelle Militærforlig og Toldloven; om den udtalte den højtærede Minister sig nærmest saadan — i hvert Fald var der en Ytring i Ministerens Tale, der nærmest gik ud paa —, at han ikke ventede Toldloven gennemført. Se, det var en anden Tone. Men jeg har ment — jeg sagde det i Efteraaret — det radikale Venstre, Regeringen selv sagde det —, at vi i højeste Grad maatte ønske at faa Toldloven gennemført netop i Aar af mange Grunde, af de Grunde, jeg har omtalt, for hurtigst muligt at komme ud af den Uro, den Uvished, den Usikkerhed, som Toldlovsforhandlinger altid fører med sig til største Skade for Erhvervslivet, ogsaa fordi vi selvfølgelig sagligt ønsker en god Toldreform i den rigtige Retning med Lettelse af Befolkningens Forbrugsskatter, men dernæst ogsaa, fordi den økonomiske Situation er i saa høj Grad vanskelig for vort Land og vort Folk for Tiden, at vi maa have Ro og Sikkerhed og Fasthed paa dette Punkt. For Toldloven er alligevel Erhvervslivets Grundlov, det Grundlag, hvorpaa alt Erhvervsliv foregaar; den er de Rammer, indenfor hvilke det bevæger sig. Vi maa have Fasthed og Klarhed og Ro og Sikkerhed dér. Man maatte ønske Toldlovens Gennemførelse i denne Samling, endvidere fordi Industrikrisen, Erhvervs-krisen, ikke afhjælpes — det sagde jeg klart og tydeligt ved Toldlovsforslagets første